

METODOLOŠKO UPUTSTVO
STATISTIKA SKLOPLJENIH BRAKOVA

Sadržaj

STATISTIKA SKLOPLJENIH BRAKOVA	2
Pravni osnov	2
Metodološke osnove	2
Izvor podataka.....	2
Izvještajne jedinice	2
Cilj statističkog istraživanja.....	2
Sadržaj statističkog istraživanja.....	2
Obuhvat i uporedivost	3
Definicije i objašnjenja	3
Usaglašenost sa međunarodnim preporukama, standardima i praksom	3
Organizacija istraživanja	3
Rokovnik osnovnih faza sprovođenja istraživanja	4
Instrumenti istraživanja.....	4
Spisak nomenklatura i kvalifikacija koje se koriste u istraživanju.....	4
Diseminacija.....	4

STATISTIKA SKLOPLJENIH BRAKOVA

Pravni osnov

Pravni osnov za sprovođenje Statistike sklopljenih brakova je Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list Crne Gore", br. 18/12) i Godišnji plan zvanične statistika koji se donosi za svaku kalendarsku godinu.

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike izvještajne jedinice su dužne da daju podatke, a individualni podaci dobijeni istraživanjem, su zaštićeni, i koriste se isključivo u statističke svrhe.

METODOLOŠKE OSNOVE

Izvor podataka

Podaci o sklopljenim brakovima prikupljaju se preko matičnih kancelarija, u skladu sa Zakonom o statistici.

Izvještajne jedinice

Podatke o registrovanim brakovima sklopljenim prema važećim zakonskim propisima o sklapanju braka , a koji su upisani u matičnu knjigu vjenčanih, prikupljaju I dostavljaju matičari.

Cilj statističkog istraživanja

Statistika sklopljenih brakova ima za cilj proizvodnju podataka koji omogućavaju osnovne demografske analize stanovništva na nivou Crne Gore ili opština.

Podaci predstavljaju osnov za izračunavanje niza analitičkih demografskih indikatora koji se koriste u svrhu izrade analiza bilo sadašnje ili buduće strukture populacije.

Sadržaj statističkog istraživanja

Statističkim istraživanjem o sklopljenim brakovima prikupljaju se podaci o opštini vjenčanja, datumu vjenčanja i podaci o mladoženji I nevjesti (ranije bračno stanje, brak po redu, datum rođenja, prebivalište prije sklapanja braka,privremeni boravak u inostranstvu, aktivnost , državljanstvo, vjeroispovjest, nacionalna pripadnosti i najviše završena škola).

Obuhvat i uporedivost

Podaci o sklopljenim brakovima prikupljaju se i obrađuju u skladu s definicijom ukupnog stanovništva, prema međunarodnim preporukama (UN, Eurostat). Prema toj definiciji podaci o sklopljenim i razvedenim brakovima obrađuju se od 2005. Pri uporedbi podataka potrebno je voditi računa o promjeni definicije ukupnog stanovništva.

Naime, prema pravnim propisima o vođenju matičnih knjiga slučajevi sklapanja braka obavezno se upisuju u matične knjige područja na koje su se desili, bez obzira na to da li lica stanuju na tom području ili ne. U obradi statističkih istraživanja vrši se pregrupisanje, tako da se rezultati iskazuju prema mjestu stalnog stanovanja.

U statistici sklopljenih brakova jedinica posmatranja je svaki zakonito sklopljen brak.

Definicije i objašnjenja

Sklopljeni brak jeste zakonom uređena životna zajednica žene i muškarca.

Bračno stanje – za razvrstavanje po ovom obilježju uzeto je u obzir samo zakonsko bračno stanje. To znači su oženjenim/udatim smatrana samo lica koja su se tokom zbivanja posmatrane pojave nalazila u braku sklopljenom u skladu sa zakonskim odredbama.

Starost - u svim tabelama u ovom saopštenju starost je izražena u navršenim godinama života. Računa se na osnovu datuma rođenja lica i datuma kada se slučaj desio. U većini tabela starost je iskazana u petogodišnjim starosnim grupama.

Stopa nupcijaliteta predstavlja broj sklopljenih brakova na 1000 stanovnika u godini posmatranja.

Usaglašenost sa međunarodnim preporukama, standardima I praksom

Istraživanje o sklopljenim I razvedenim brakovima se sprovodi prema metodologiji koja je usklađena sa preporukama UN Principles and Recommendations for a Vital Statistics System Revision 2.

Organizacija istraživanja

Zavod za statistiku kao proizvođač zvanične statistika izrađuje metodološka uputstva, utvrđuje instrumente za sprovođenje istraživanja, izrađuje šifarnike potrebne za istraživanje, priprema i štampa obrasce I distribuira ih područnim odeljenjima.

Područna odeljenja distribuiraju obrasce izvještajni m jedinicama, prikupljaju obrasce, vrše kontroli obuhvata, kontrolu tačnosti I potpunosti podataka kao i unos podataka.

Rokovnik osnovnih faza sprovođenja istraživanja

Rokovi za prikupljanje i objavu podataka su definisani godišnjim planom zvanične statistike.

Instrumenti istraživanja

Pri sprovođenju godišnjeg istraživanja o sklopljenim brakovima koriste obrasci:

Statistički listić o sklopljenom braku (vjenčanju)-obrazac DEM-3.

Upustvo za popunjavanje obrazaca

Zavod za statistika Crne Gore objavio je Uputstvo za matičare o popunjavanju statističkog listića o sklopljenom braku (obrazac DEM-3)

Upustvo se nalaze na sajtu Zavoda za statistika Crne Gore na adresi:

<http://monstat.org/userfiles/file/demografija/Uputstvo%20Dem-3.pdf>

Spisak nomenklatura i kvalifikacija koje se koriste u istraživanju:

U istraživanju o sklopljenim brakovima koriste se:

- Sistematski spisak naselja u Crnoj Gori
- Kvalifikacija zanimanja

Diseminacija

Podaci o sklopljenim brakovima mogu se naći u *Mjesečnom statističkom pregledu* i to preliminarni podaci.

Godišnje jednom se priprema *Saopštenje o sklopljenim i razvedenim brakovima sa konačnim podacima* koje je dostupno na web stranici Zavoda za statistiku.